

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

BYLOJE DĖL UAB „ID FORTY SIX“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO

2015-02-19 Nr. 12R-28

Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Energetikos ir vartojimo prekių bei paslaugų departamento direktoriaus Algirdo Romeikos (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, l.e. Nesažiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos pareigas Kristinos Grigaitės, Maisto produktų, turizmo ir rekreacinių paslaugų departamento direktorės Neringos Ulbaitės, Teisės ir personalo skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės, Maisto produktų ir rekreacinių paslaugų skyriaus vedėjos Neringos Baronienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (toliau – Reklamos įstatymas) 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, išnagrinėjo bylą pagal reklamos vartotojo <duomenys neskelbtini> 2014-03-20 bei reklamos vartotojo <duomenys neskelbtini> 2014-09-26 prašymus dėl nepageidaujamos reklamos siuntimo vartotojų asmeniniais elektroninio pašto adresais, kuri buvo siūsta UAB „ID forty six“ (įmonės kodas – 302325999, adresas – Gedimino g. 47, Kaunas) paslaugos, reklamos naudojimo reikalavimų nesilaikymo.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau — Tarnyba) 2014-03-20 gavo vartotojo <duomenys neskelbtini> skundą dėl UAB UAB „ID forty six“ nepageidaujamos reklamos teikimo į <duomenys neskelbtini> elektroninį paštą <duomenys neskelbtini>. Vartotojas gavo reklaminį laišką, siūlantį įsigyti įmonių duomenis, laiške nurodytas kontaktinis telefono numeris +37064342057, o laiškas atsiųstas iš elektroninio pašto adreso info@imoniukatalogai.com.

Tarnyba, pasinaudodama viešai prieinama interneto paiešką „WhoIs“, patikrino domeną imoniukatalogai.com, tačiau paieška atskleidė, kad domeno savininkas naudojami bendrovės WHOISGUARD, INC., registruotos Panamos Respublikoje paslaugomis, todėl tikrojo domeno savininko nustatyti nepavyko. Tarnyba pažymi, kad reklamuojamame tinklalapyje www.imoniukatalogai.com nėra nurodyti juridinio asmens duomenys, tik kontaktinis telefonas +37064023646 (užfiksuota 2014-08-07 tinklalapio ekrano vaizde realiu laiku).

Tarnyba 2014-07-22 raštu 4-7038 kreipėsi į UAB „Bitė Lietuva“, prašydama nurodyti telefonų numerių +37064342057 bei +37064023646 savininkus.

Tarnyba 2014-08-07 gavo UAB „Bitė Lietuva“ 2014-08-06 raštą Nr. 5040-655, kuriame buvo nurodyta, kad telefono numeris +37064023646 registruotas UAB „Metameda ir Ko“, o telefono numeris +37064342057 yra išankstinio apmokėjimo paslaugos „Labas“ vartotojo, kurio anketinių duomenų bendrovė neturi.

Tarnyba 2014-08-07 raštu Nr. 4-7581 kreipėsi į UAB „Metameda ir Ko.“, prašydama pateikti informaciją apie telefono numerių savininkus.

Tarnyba 2014-08-12 gavo UAB „Metameda ir Ko.“ raštą, kuriame bendrovė nurodė, jog telefono numeris +37064023646 priklauso UAB „ID forty six“.

Tarnyba 2014-09-26 gavo vartotojo <duomenys neskelbtini> prašymą dėl nepageidaujamos reklamos teikimo. Prašyme vartotojos nurodė, kad 2014-09-09 iš įmonės Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unija gavo nepageidaujamą reklaminių laišką elektroninio pašto adresu <duomenys neskelbtini>.

Tarnyba 2014-10-02 raštu Nr. 4-9751 kreipėsi į Gyventojų ir smulkaus verslo kredito uniją ir paprašė pateikti paaiškinimus, dėl vartotojo skunde nurodytų aplinkybių.

Tarnyba 2014-10-06 gavo Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unijos raštą Nr. S2014-1006, kuriame įmonės nurodė, kad reklaminių laiškų vartotojui <duomenys neskelbtini> nesiuntė, o elektroninių laiškų siuntimo paslaugą pirko iš UAB „ID forty six“ (įmonės kodas 302325999), kurią apmokėjo pagal sąskaitą faktūrą Nr. IDS-001419 (pridedama kopija). Bendrovė nurodė, kad kontaktinių duomenų bazėmis nedisponuoja. Bendrovė su savo raštu pateikė ir minėtos sąskaitos faktūros kopiją, kuri parodo, jog UAB „ID forty six“ Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unijai suteikė 50000 elektroninių naujienlaiškių siuntimo paslaugą pagal užsakymą Nr. 2377, kuri buvo apmokėta 488,96 Lt suma.

Tarnyba, vadovaudamasi Reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, kreipėsi į UAB „ID forty six“ ir paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl <duomenys neskelbtini> bei <duomenys neskelbtini> prašymuose nurodytų aplinkybių, nurodyti, kokių pagrindų <duomenys neskelbtini> bei <duomenys neskelbtini> teikta UAB „ID forty six“ reklama, bei pateikti paaiškinimą dėl galimo Reklamos įstatymo nuostatų pažeidimo.

Tarnyba 2014-12-05 gavo UAB „ID forty six“ 2014-12-05 raštą. Rašte bendrovė nurodė, kad Tarnybos siūsto paklausimo registruotu paštu negavo. Bendrovė nurodė, kad savo elektroninių naujienlaiškių siunčia tiek rinkodaros, tiek informavimo tikslais juridiniams ir fiziniams adresatams, vykdančioms veikla bei interesantams, kurie: yra UAB „ID forty six“ klientai, t.y. naudojami arba anksčiau naudojami įmonės teikiamomis paslaugomis ir yra už jas bent kartą sumokėję; yra užsisakę UAB „ID forty six“ naujienlaiškių prenumeratą sendinn.lt arba reklamainternetu.lt interneto svetainėse; yra prisiregistravę ir sukūrę savo paskyrą adresu sendinn.lt; yra teiravęsi el. paštu, telefaksu ar telefonu dėl UAB „ID forty six“ teikiamų paslaugų ir prašę daugiau informacijos apie paslaugas; įvairių renginių ir susitikimų metu suteikę įmonės atstovams savo kontaktinę informaciją ir išreiškę susidomėjimą įmonės paslaugomis. Bendrovė nurodo, kad kiekvienas UAB „ID forty six“ siunčiamas elektroninis laiškas turi atsisakymo nuorodą, kurią paspaudus gavėjas pašalinamas iš siuntimo sąrašų ir daugiau nebegauna įmonės naujienlaiškių. Bendrovė nurodo, kad UAB „ID forty six“ klientas besinaudojantis įmonės paslaugomis prisijungia savo paskyroje sendinn.lt, prieš prisijungiant, klientas privalo pažymėti varnelę ties „Naudodamasis paslaugomis sutinku su taisyklėmis“, čia pat pateikiama nuoroda į naudojimosi taisykles (pridedamos kaip priedas Nr. 1). Bendrovė pažymi, kad taisyklėse nurodyta, jog paslaugų naudotojai prisiima visą atsakomybę už galimus teisės aktų pažeidimus naudojantis UAB „ID forty six“ paslaugomis.

Bendrovė taip pat pažymi, kad Tarnybos paklausimų registruotą paštu, o taip pat vartotojų <duomenys neskelbtini> bei <duomenys neskelbtini> prašymų nuorašų negavo. Bendrovė rašte paprašė korespondenciją siųsti rašte pateiktu įmonės adresu.

Tarnyba 2015-02-13 gavo UAB „ID forty six“ 2015-02-12 raštą Nr. 2015/02/12-1. Bendrovė rašte nurodo, kad Tarnybos tyrimo metu duomenys, kurių visuma neginčijamai leistų nustatyti elektroninių laiškų siuntėją nėra surinkta. Bendrovė taip pat rašte tvirtina, jog nėra ir nebuvo tinklalapio www.imoniukatalogai.com savininkė ar valdytoja. UAB „ID forty six“ teigia, kad aplinkybė, jog šiai bendrovei priklausantis telefono numeris +37064023646 pateiktas minėtame tinklalapyje nėra pakankama išvada, kad bendrovė yra šio tinklalapio valdytoja ir ja naudodamasi vykdė neteisėtą reklaminių veiklą. Rašte bendrovė taip pat teigia, kad Pranešime išdėstyta Tarnybos išvada, kad nepageidaujamos reklamos teikimo vartotojui <duomenys neskelbtini> atveju atsakinga yra UAB „ID forty six“, yra nepagrįsta. Bendrovė neginčija, kad Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unija iš bendrovės pirko elektroninių laiškų siuntimo paslaugą, tačiau bendrovė tvirtina, kad unija savo naujienlaiškių gavėjų sąrašą valdo pati ir, kaip nurodyta UAB „ID forty six“ paslaugų naudojimosi taisyklėse, už savo veiksmus atsako pati.

Tarnybos komisija pažymi, kad bendrovei procesiniai dokumentai buvo išsiųsti bendrovės registracijos adresu, vadovaujantis Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus 2013-07-31 įsakymu Nr. 1-73 patvirtintų Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo pažeidimų nagrinėjimo taisyklių 31 punktu.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 bylos Nr. 15/02 nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Taigi, įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas – daryti įtaką vartotojo ekonominei elgsenai.

UAB „ID forty six“ siuntė reklaminius elektroninius laiškus į vartotojo <duomenys neskelbtini> elektroninio pašto dėžutę su UAB „ID forty six“ parduodamu duomenų bazių reklamomis: „Naujausia Lietuvos duomenų bazė. Lietuvos įmonės su turimu transporto priemonių parku (lengvosios, komercinės ir sunkiosios TP). Siūlome įsigyti naujausią Lietuvos įmonių katalogą su turimomis transporto priemonėmis (t.y. įmonei priklausančio transporto priemonių parko dydžiu). Transporto priemonių kiekiai suskirstyti į lengvųjų (m1), komercinių (n1) ir sunkvežimių (n2,n3) klases. Transporto priemonių informacija — š.m. balandžio 1 dienos. Mes pateikiame tik patikrintus duomenis — kiekviena įmonė patikrinta VMI ir SODROS sistemoje, tai garantuos Jums darbą su aktyviai veiklą vykdančiais juridiniais asmenimis. Kreipkitės į mus, jei jums reikalinga ir dalis duomenų bazės — galime atrinkti įmonių sąrašą pagal regionus, transporto priemonių parko dydį, apyvartą, darbuotojų skaičių ir t.t.“. Reklaminiuose laiškuose nurodyti bendrovės kontaktiniai duomenys: telefono numeris, elektroninio pašto adresas. Ši informacija susijusi su bendrovės vykdoma komercine veikla ir skatina reklamos vartotojus įsigyti bendrovės siūlomas prekes.

UAB „ID forty six“ siuntė vartotojui <duomenys neskelbtini> „Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unijos“ paskolų reklamą. Minėta įmonė nurodė, kad reklamos siuntimo paslaugas įsigijo iš UAB „ID forty six“, pateikė tai patvirtinančią sąskaitą faktūrą.

Dėl UAB „ID forty six“ pripažinimo atsakingu reklaminės veiklos subjektu, už Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimą

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad nepageidaujami elektroniniai laišukai <duomenys neskelbtini> buvo siųsti iš elektroninio pašto adreso info@imoniukatalogai.com. Tinklapyje šiuo pačiu domenu imoniukatalogai.com buvo pateikiamas kontaktinis telefonas +37064023646 (2014-08-07 tinklalapio ekrano vaizdas), priklausantis UAB „ID forty six“. Atkreiptinas dėmesys, kad UAB „ID forty six“ taip pat vykdo įmonių duomenų bazių prekybą tinklalapyje www.imoniuduomenys.lt. Taip pat pažymėtina, kad viešai internete prieinamoje Lietuvos įmonių duomenų bazėje adresu www.kursurasti.lt pateikiamoje UAB „ID forty six“ informacijoje išvardinti šiai bendrovei priklausantys tinklalapiai, tarp kurių ir www.imoniukatalogai.com (2014-02-18 tinklalapio ekrano vaizdas).

Atsižvelgdama į tai Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad tinklalapis imoniukatalogai.com priklauso ir nepageidaujamos reklaminius laiškus <duomenys neskelbtini> siuntė UAB „ID forty six“, nors pačiame tinklalapyje ir nenurodytas komercinės veiklos subjektas.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba pažymi, kad reklamos vartotojui <duomenys neskelbtini> siūsta nepageidaujami reklaminiai elektroniniai laišakai su Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unijos reklama iš šios bendrovės elektroninio pašto adresu info@taikosunija.lt. Minėta bendrovė Tarnybai pateikė sąskaitą-faktūrą, kuri įrodo, kad ši įmonė iš UAB „ID forty six“ įsigijo 50 000 elektroninių naujienlaiškių siuntimo paslaugą. Pažymėtina, kad Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unija nurodė, jog nedisponuoja kontaktų duomenų bazėmis. UAB „ID forty six“, būdama didesnio profesinio atidumo subjektu, privalo savo paslaugas teikti atsakingai ir nepažeisdama Lietuvos Respublikos teisės normų.

Atsižvelgdama į tai Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad reklaminės veiklos subjektas, atsakingas už nepageidaujamų reklaminių laiškų siuntimą <duomenys neskelbtini> yra UAB „ID forty six“.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad vartotojų <duomenys neskelbtini> ir <duomenys neskelbtini> su prašymais pateiktose gautų nepageidaujamų elektroninių reklaminių laiškų kopijose buvo nurodyti: laiško siuntėjas, laiško gavėjas, laiško gavimo momentas bei reklaminis laiško turinys — t.y. pakankamas kiekis duomenų, reikalingų nustatyti Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą, pažeidėją bei asmenį, kurio įstatymu saugomi interesai buvo pažeisti.

Atsižvelgdama į tai Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija daro išvadą, kad byloje yra pakankamai duomenų, reikalingų objektyviai įvertinti bylos aplinkybes ir nustatyti Reklamos įstatymo pažeidimą.

Dėl UAB „ID forty six“ skleistos reklamos atitikties Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad Reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaime nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas. Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama.

UAB „ID forty six“ reklamuodama savo paslaugas vartotojo <duomenys neskelbtini> asmeninio elektroninio pašto adresais <duomenys neskelbtini> išsiuntė reklaminius laiškus, neturėdama vartotojo sutikimo arba prašymo jam tiesiogiai teikti reklamą. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai paprašius bendrovės pateikti įrodymus, kad bendrovė reklamą teikė vartotojo sutikimu arba prašymu, bendrovė šių įrodymų nepateikė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija taip pat pažymi, kad byloje yra duomenys apie UAB „ID forty six“ reklaminį laišką siųstą <duomenys neskelbtini> 2014-01-22, todėl, atsižvelgdama, jog bylos nagrinėjimo posėdyje rašytinio proceso tvarka dieną, nuo šio Reklamos įstatymo pažeidimo momento yra praėję daugiau nei vieneri metai, šio epizodo byloje nevertins.

Bylos tyrimo metu nustatyta, kad UAB „ID forty six“, kaip reklamos skleidėjas, atsakinga už Gyventojų ir smulkaus verslo kredito unijos nepageidaujamos reklamos teikimą vartotojui <duomenys neskelbtini>. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai paprašius bendrovės pateikti įrodymus, kad bendrovė reklamą teikė vartotojo sutikimu arba prašymu, bendrovė šių įrodymų nepateikė.

Atsižvelgus į išdėstyta, darytina išvada, kad tuo UAB „ID forty six“ pažeidė Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalį.

Dėl UAB „ID forty six“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsakomybę lengvinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija atsakomybę sunkinančių aplinkybių nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgia, jog UAB „ID forty six“ pažeidė reklamos vartotojų <duomenys neskelbtini> bei <duomenys neskelbtini> įstatymu saugomą interesą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą ir trukmę, atsižvelgia į tai, kad UAB „ID forty six“ savo paslaugų reklama vartotojams išsiuntė po vieną kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija taip pat atsižvelgė į tai, kad UAB „ID forty six“ Reklamos įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5, 7 dalimis, n u t a r i a

už Reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti UAB „ID forty six“ 300 EUR (trijų šimtų eurų) baudą.

Nutarimas per 30 dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 2000, Nr.85-2566) nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.

Direktorius

Feliksas Petrauskas